

## CONTRIBUȚII LA ETIMOLOGIA UNOR CUVINTE ROMÂNEȘTI DE ORIGINE SLAVĂ

MOSKO MOSKOV (Sofia)

În limba română literară și în unele dialecte ale ei există câteva cuvinte cărora pînă acum nu li s-a dat încă explicația etimologică. Așa, de exemplu, pentru L. Șăineanu și H. Tiktin originea lor este neclară. Numai în *Dicționarul limbii române moderne* unul dintre aceste cuvinte este comparat cu un cuvînt ucrainean. Aceste cuvinte sînt următoarele

a) a șovăi '1. a merge cu pas nesigur, clătîindu-se; 2. a se împle-tici, a se mișca, a oscila, a se clătina; fig. a fi nehotărît, a sta în cumpănă, a nu se putea hotărî, a ezita; 3. a se codi, a o suci, a o întoarce, a căuta pre-texte' (cu derivatele: șovăială, șovăielnic, șovăire, șovăit, șovăitor, șovăitură);

b) șovîlc 'cuvînt care imită mersul șovăitor al unui schiop; șontic', a șovîlcii 'a schiopăta, a șonticăi';

c) a șovîrcăi 'a evita un obstacol, ferindu-se, dîndu-se în lături; fig. a ocoli o situație dificilă, a căuta să scape dintr-o încurcătură';

d) a șovîrni 'a se mișca într-o parte și în alta';

e) șovîrnog 'care de-abia se tîrîie de picioare';<sup>1</sup>

f) a șovîrca 'a umbla dincoace încolo, a se mișca fără rost';

g) a ciovărca 'a umbla dincoace încolo';

h) a șodîlcăi 'a umbla schiopătînd';<sup>2</sup>

i) a se șovrînti, de exemplu în: «nu te șovrînti atîta și-ncoace și-ncolo», 'nu tot umbla frecîndu-te de toți'<sup>3</sup>.

Cuvintele românești enumerate mai sus sînt împrumuturi slave. Corespon-dentele lor slave fac parte dintr-un mare sistem de cuvinte, care pînă acum nu au o etimologie sigură sau, în genere, nu sînt explicate. De aceea vom analiza aceste cuvinte românești și corespondentele lor slave ca pe un grup care alcă-tuiește o parte din acest sistem. Totodată, vom da câteva informații generale și despre celelalte grupuri. Aceasta este necesar pentru stabilirea locului cuvîn-telor românești în sistemul amintit.

<sup>1</sup> *Dicționarul limbii române literare contemporane*, vol. IV, București, Edit. Academiei, 1957, p. 355 și 356; L. Șăineanu, *Dicționar universal al limbii române*, ed. a 3-a, Craiova, p. 704; H. Tiktin, *Rumänisch-deutsch Wörterbuch*, vol. III, București, p. 1 462; *Dicționarul limbii române moderne*, București, Edit. Academiei, 1958, p. 837.

<sup>2</sup> Ștefan Pașca, *Glosar dialectal*, București, 1928, p. 18, 53 și 54.

<sup>3</sup> Alexiu Viciu, *Glosar de cuvinte dialectale*, București, 1906, p. 78.